



FRESHABIT

Freshabit LIFE IP yhteistyötä ja toimintaa

Projektipäällikkö Jari Ilmonen
Puruvesi –seminaari 10.8.2022



www.metsa.fi/freshabit
[#freshabit](https://twitter.com/freshabit) [#vedenvaltakunta](https://twitter.com/vedenvaltakunta)



Työmme parantaa sisävesien
tilaa ja monimuotoisuutta





42

Natura 2000
-aluetta



107

107 luonto- ja lintu-
direktiivin laji



© Pekka Kansanen



LIFE integrated projects; enemmän strateginen kuin perinteinen LIFE: toimintatapojen kehittämistä



7
vuoden
hanke



~20 milj. €
budjetti



180 milj. €
täydentävää
rahoitusta



31
kumppania
10
osarahoittajaa

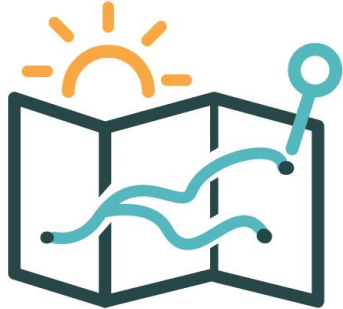


Valuma-alue ratkaisee



Kolmen tyyppisiä toimenpiteitä

Pysyvät menetelmät
ja käytännöt



Kunnostus-
toimenpiteet



Tietoisuuden ja
ymmärryksen
lisääminen
sisävesistä





42

Natura 2000
-aluetta



107

107 luonto- ja lintu-
direktiivin laja



Natura 2000

© Pekka Kansanen





42

Natura 2000
-aluetta



107

107 luonto- ja lintu-
direktiivin lajia



Lisäarvoa Naturasta!

- Hanke toteuttaa pitkälti vesienhoidon tavoitteita, kuitenkin Natura –alueiden suojeluarvot huomioiden
- Suurin osa toimenpiteistä toteutettu Natura –alueiden ulkopuolella
- **Natura 2000 –statuksella saatu kanavoitua vesiensuojelun edistämiseen merkittävä määrä uutta rahoitusta LIFE – luonnonhoitorahastosta**



Esimerkkejä hankkeen tuloksista



500
vesiensuojelu-
rakennetta



40 ha
vesiensuojelu-
kosteikkoja



6,5 km
uutta tai
kunnostettua
luontopolkua



5
lintutornia



1500 m
pitkospuita
lintukohteille

1. Vesilinnuston, jokihelmisimpukan, kalojen ja muun vesi- ja kosteikkoeliöstön **elinympäristöjä parannettiin** vesistökunnostuksilla.
2. Kohdevesistöihin tulevaa **kuormitusta vähennettiin** rakentamalla laskeutusaltaita, kosteikkoja ja pohjapatoja eri puolille valuma-aluetta sekä ennallistamalla ojitettuja soita.
3. Muutettujen virtavesien elinympäristön **monipuolisuutta parannettiin** lisäämällä vesistöihin kiviä, kutasoraa, puuta ja vesisammalia.
4. **Lintuvesiä kunnostettiin** nostamalla vedenpintaa, poistamalla rehevöitymisen runsastuttamaa vesikasvillisuutta, kaivamalla avovesiuomia ja lisäämällä rantojen laidunnusta.
5. Kunnostuksilla **edistettiin** myös alueiden **virikistyskäyttöä** ja kasvatettiin niiden viihtyisyyttä sekä luonnon- ja maisemansuojelullisia arvoja.



470
raakkua Konneveden
kylpylässä



1500
kotijokiin palautettua
raakun poikasta



20 km
puroja
kunnostettu



12 ha
kunnostettuja
kutualueita siialle
ja järviolhelle

Tavoitteita hankkeen jälkeiselle ajalle

Valtakunnallisten ja alueellisten yhteistyöverkostojen kehittäminen.

Valtakunnalliset verkostot ovat tärkeitä muun muassa tiedon jakamisessa ja yhteistyön kehittämisessä. **Alueelliset verkostot** ovat puolestaan tärkeitä kunnostusten toteuttamisissa. Alueellisten verkostojen ylläpidosta tulee huolehtia aiempaa tehokkaammin esimerkiksi nimeämällä vastuuorganisaatiot ja varmistamalla riittävät resurssit toiminnan ylläpitämistä varten.

Lisäksi pitäisi varmistaa, että **kaikki keskeiset toimijat ovat mukana verkostoissa**. Esimerkiksi maa- ja metsätalouden keskeiset toimijat alan etujärjestöjen lisäksi pitäisi saada vahvasti mukaan valtakunnallisesti, alueellisiin verkostoihin edellä mainittujen lisäksi myös yritykset, kunnat, oppilaitokset ja yhdistykset sekä maanomistajat.

Yhteistyön tekeminen on toimivinta jonkin konkreettisen yhteisen tekemisen kautta, minkä takia **yhteisten hankkeiden hakeminen ja toteuttaminen** voisi tehostaa yhteistyötä ja yhteistyöverkostojen toimintaa.



Hankkeen vaikuttavuus

IP –hankkeissa painopiste valmiuksien kehittämisessä ja muissa pitkäaikaisissa vaikutuksissa toimintatapoihin

Ympäristövaikutukset

- Konkreettiset kunnostustoimet hankealueilla, **enimmäkseen alueellisten kumppaneiden toimesta**

Sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset

- Toimenpiteillä on sekä välittömiä (yrittäjien työllistäminen) että välillisiä (esim. vierailujen lisääntyminen) vaikutuksia alueiden yrittäjiin.

Ympäristötietoisuutta pyritään lisäämään mittavan ympäristökasvatuspaketin avulla

Metsähallituksen kannalta hanke on ollut lippulaiva; ensimmäinen hanke, jossa painopiste ei omassa tekemisessä vaan koordinaatiossa > Biodiversea LIFE IP (2021–2029), SNaP – hankevalmistelun koordinaatio



Kuva: Jari Ilmonen

Työllisyysvaikutukset (2021 asti)



Hankkeessa työskenteli

440 hlö



Palkallinen työ

9,5 miljoonaa €



Vapaaehtoistyö

10 300 tuntia

Hanke työllisti sekä suoraan että välillisesti. Metsähallituksessa ja kumppaniorganisaatioissa hankkeen aikana palkallista työtä tehtiin **9,5 miljoonan €:n** edestä. Seitsemän vuoden aikana näissä organisaatioissa Freshabit-hankkeen parissa työskenteli yhteensä noin **440 henkilöä**.

Huomioitavaa on myös, että hankkeen kumppaneista **Pro Puruvesi** teki kaikki toimenpiteensä vapaaehtoistyönä. Tämä tarkoittaa, että hankkeen aikana yhdistys teki vapaaehtoistyötä yhteensä noin **10 300 tuntia**. Tämä sisälsi tapahtumien organisointia, kuten Puruvesi-päivien toteuttamista, esitelmien pitämistä ja lukuisten muiden viestintätoimenpiteiden toteuttamista.

Antaa yhteistyön virrata



Jyväskylän ammattikorkeakoulu





METSÄHALLITUS



Aineiston tuottamiseen on saatu Euroopan unionin LIFE Luonto-rahoitusta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

www.metsa.fi



@metsahallitus_forststyrelsen



@metsahallitus